

Капінус О. Л., Донбаська національна академія будівництва і архітектури

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ У НАВЧАННІ ВОКАБУЛЯРУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Капінус О.Л.

Інтернет-ресурси у навчанні вокабуляру англійської мови

Навчання іншомовній лексиці може бути ефективним завдяки використанню новітніх інформаційних технологій. В навчальний процес може бути вдало інкорпорований матеріал спеціальних сайтів, які містять аудіо-, відео, текстовий контент різних жанрів, серії різноманітних вправ на засвоєння лексики, тематично скомпоновані блоки загальнонавчального та спеціального вокабуляру, який постійно оновлюється та доповнюється. Інтернет-матеріали можуть бути використаними як для аудиторних занять, так і для самостійної роботи студентів.

Ключові слова: інформаційно-комунікативні технології, лексична компетенція, семантизація лексичних одиниць.

Капінус Е.Л.

Інтернет-ресурси в обучении вокабуляра английского языка

Обучение иноязычной лексике может быть эффективным благодаря использованию современных информационных технологий. В учебный процесс может быть удачно инкорпорирован материал специальных сайтов, которые содержат аудио-, видео-, текстовый контент разных жанров, серии разнообразных упражнений для усвоения лексики, тематически скомпонованные блоки общеупотребительного и специального вокабуляра, который постоянно обновляется и дополняется. Интернет-материалы могут быть использованы как для аудиторных занятий, так и для самостоятельной работы студентов.

Ключевые слова: информационно-коммуникативные технологии, лексическая компетенция, семантизация лексических единиц.

Використання інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ) змінює характер сучасного освітнього середовища. Доцільність використання Інтернет-ресурсів у навчанні іноземних мов не викликає сумніву. Нові умови навчання за допомогою нових інформаційних технологій характеризуються гнучкістю, відкритістю, доступністю і надають студенту можливість вільного вибору

місту, часу, змісту та форм навчання, розвивають його пізнавальний інтерес, творче мислення, формують «уміння працювати в умовах комп'ютерного середовища» [1; 2]. Інформаційно-комунікативні технології забезпечують індивідуалізацію та диференціацію навчального процесу, підвищують мотивацію у навчанні іноземних мов, сприяють формуванню належного рівня іншомовної комунікативної компетенції, яка включає мовну (фонетичну, лексичну, граматичну), мовленнєву (читання, говоріння, аудіювання, письмо), соціокультурну компетенції.

Усе це сприяє покращенню якості навчання і відповідає основним завданням сучасної системи освіти України, одним із напрямів якої є мовна освіта. Необхідність вивчення мов лежить в основі формування всебічно розвиненої особистості. Згідно нормативним документам (Національна доктрина розвитку освіти в Україні, Державний стандарт базової і повної освіти, Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти) реалізація мовної освіти повинна відбуватися на всіх освітніх рівнях і набувати статусу безперервної мовної освіти [3]. Використання комп'ютерних технологій при навчанні стає все більш популярним на різних етапах оволодіння мовою. Цим пояснюється актуальність питань стосовно специфіки вживання ІКТ в процесі мовної підготовки.

Теоретико-методологічні засади упровадження ІКТ в процес навчання англійської мови є об'єктом дослідження сучасних вітчизняних та зарубіжних науковців, таких як В. Андрущенко, Н. Балик, Ю. Батурін, В. Биков, Ю. Валькман, Н. Вінер, С. Гончаренко, Р. Гуревич, І. Дичківська, М. Жалдак, Ю. Жук, О. Ляшенко, Ю. Машбиць, Н. Морзе, Є. Полат, С. Раков, О. Співаковський, І. Фрумін, А. Девід (A. David), Р. Вільямс (*Williams R.*), К. Маклін (*Maclelan C.*), П. Росс (P. Ross) та ін. [4 – 12]. У працях цих авторів розглянуто шляхи підвищення ефективності навчання з використанням ІКТ, способи класифікації програмних засобів, специфіка їх використання у навчальному процесі.

Деякі аспекти застосування засобів ІКТ в професійній підготовці фахівців різних спеціальностей відображено в роботах О. Кареліної, Д. Денисова, Т. Коваль, Б. Шуневич та ін. У сучасній лінгводидактиці проблему використання інформаційних технологій досліджували В. Андрієвська, С. Боднар, М. Козуб, О. Палій, Ж. Меньшикова, Г. Онкович, та ін. [13 – 19].

Незважаючи на проведення цілої низки досліджень проблем використання ІКТ в освітньому просторі України, недостатньо розглянутими залишилися питання їх упровадження у навчальному процесі, зокрема застосування сучасних комп'ютерних технологій при навчанні лексиці іноземної мови.

Метою статті є аналіз існуючих Інтернет-ресурсів з навчання вокабуляру англійської мови, визначення їх ролі у навчальному процесі.

При навчанні іншомовної комунікативної компетенції важливим є засвоєння лексичної компоненти. Навчання лексиці, як і будь-який інший вид діяльності, потребує формулювання цілей, які дозволяють вживати засвоєний матеріал необхідним для студентів чином. Планування навчання вокабуляру потребує прийняття до уваги наступних факторів: кількість слів, які вживають носії мови, кількість слів, яка необхідна студенту для спілкування у певному мовному середовищі та ін..

Відомий британський лінгвіст, автор підручників з навчання лексиці англійської мови Майкл Маккарті (Michael McCarthy) формулює це наступним чином: «Що вам потрібно вивчати?». І для прикладу наводить короткий тест:

1. Скільки слів в англійській мові? Як найменше:

А) 10000 Б) 100000 В) 250000 Г) 500000 (Правильна відповідь Г)

2. У. Черчилль був відомий особливо багатим вокабуляром. Скільки слів він вживав на письмі?

А) 10000 Б) 60000 В) 100000 Г) 120000 (Правильна відповідь Б)

3. Скільки слів вживає пересічений англієць у своєму щоденному спілкуванні?

А) 2500 Б) 5000 В) 7500 Г) 10000 (Правильна відповідь Б)

4. Скільки слів складає 75% усього, що написано англійською мовою?

А) 50 Б) 250 В) 1000 Г) 2500 (Правильна відповідь А) [20, с. 2].

За даними інших дослідників [21] освічений англієць знає близько 20000 груп споріднених слів (word families), кожна з яких включає слово та його похідні. Це доводить необхідність знати не тільки окремі лексичні одиниці, а й структурні елементи, за допомогою яких утворюються похідні слова. Крім того, на початковому етапі необхідно зосередити увагу студента на словах, які є найбільш частотними у мові. Фактор частотності вживання слів у певному контексті є одним з домінуючих при навчання лексики на будь-якому етапі. Так, вивчення лексичної наповненості текстів з економіки показало, що близько 2000 слів та їх похідних складають 82.5% від загальної кількості лексичних одиниць даного тексту [21, с. 13]. Дослідження академічного корпусу вокабуляру, який включає тексти з точних наук, мистецтва, торгівлі, юриспруденції, показало, що кількість найбільш частотних слів дорівнює 71.4% [22]. Кількісні дані щодо the Brown Corpus (корпусу слів американського варіанту англійської мови) свідчать, що найбільш прийнятна межа щодо частотності вживання слів у мовленні дорівнює 2000 словам [21, с. 15]. Порівняльний аналіз словникового складу текстів різного стильового та жанрового напрямку свідчать, що їх стильова розгалуженість не суттєво впливає на вживання найбільш частотних слів. Так, перша тисяча цих слів складає 84.3% в розмовному мовленні, 82.3% у художній літературі, 75.6% в газетних текстах, 73.4% в академічних текстах. Що стосується другої тисячі найбільш частотних слів за названими стилями, вони розподіляються наступним чином: 6%, 5.1%, 4.7%, 4.6% відповідно [21, с. 17].

Методи та прийоми навчання вокабуляру включають пояснення викладача, використання карток (flash cards), роботу із словниками, контекстові підказки, використання лексики в комунікаційних видах діяльності, виконання лексичних вправ тощо.

Формування лексичної компетенції передбачає декілька етапів: семантизація лексичних одиниць, автоматизація або первинне закріплення, етап

використання лексичних одиниць. Фахівці звертають увагу на важливість першого етапу та підкреслюють роль ІКТ в його реалізації, пояснюючи це можливістю використовувати усі види мовленнєвої діяльності (прослуховування, демонстрація графічної форми слова, написання з клавіатури тощо) [6].

Будь-який вид навчальної діяльності складається з таких елементів: організація діяльності, вивчення нового матеріалу, закріплення, повторення, контроль, корекція [23]. Це в повній мірі відноситься і до навчання лексиці іноземної мови.

Суттєвим при вивченні лексичного матеріалу є етап перевірки засвоєння вокабуляру. Різні засоби і форми перевірки повинні враховувати мовний рівень студента, особливості етапу вивчення вокабуляру, тематичну наповненість словникового запасу, який перевіряється, тощо.

В Інтернеті існує багато різних сайтів, за допомогою яких можна поповнювати свій словниковий запас при навчанні іноземної мови. На багатьох з них враховується мовний рівень студента та необхідність вивчати слова, які є найбільш частотними у мовленні.

На сайті **ilearnwords** запропоновано вивчати слова методом прослуховування та запам'ятовування. Із переліку найбільш частотних слів англійської мови студент вибирає слово рідною мовою. На новій сторінці представлено вибране слово та мінімальний контекст з трьох речень, які містять це слово. Багаторазове прослуховування та можливість повторення дозволяє запам'ятовувати нові слова.

Сайт **<http://www.merriam-webster.com>** пропонує різні види вправ з вивчення нової лексики. Ці вправи включають ігри, які дозволяють засвоювати нові слова, їх графічну оболонку та значення; роботу з тезаурусом, в якому слова згруповані за тематичним принципом; ознайомлення з неологізмами у рубриці «Слово дня» (Word of the Day); виконання словникових вікторин, в яких запропоновано написати слова згідно їх звучанню (Spell It) або обираючи

варіанту слова, яке є коментарем до одної з трьох запропонованих картинок (Name That Thing) та ін.

Багатий навчальний матеріал для засвоєння нової лексики міститься на сайті <http://bbc.co.uk/worldservice/learningenglish>. Перевагою цього сайту є вдала згрупованість матеріалу, який представлено у розділі новин, серії уроків з навчання англійських ідіом і т.і. Відеосюжети є компактними, кожний тривалістю 6 хвилин, що є зручним для роботи з відеорядом. При необхідності можна завантажити відео- і текстовий матеріал на комп'ютер для використання без підключення до Інтернету.

Одним із сайтів, який є популярним завдяки вдалому підбору навчального матеріалу та доцільній структурі, є <http://lingualeo.ru> з вивчення англійської мови, що є спрямованим на он-лайн навчання. Он-лайн ресурс надає можливість отримати навички читання англійською мовою, писання. Вдало інтегрується текстова, графічна, анімаційна, звукова і відео- інформація. Сайт містить автентичний мовний матеріал. Доступ до ресурсів порталу персоніфікований. Інформація, яка розміщена на сайті, органічно вплітається в канву уроків різної тематики і дозволяє проводити заняття, повністю побудованими на матеріалі сайту. Студенти можуть також працювати самостійно, виконуючи домашні завдання.

Головна сторінка мультимедійного сайту містить інформацію щодо структури сайту, в тому числі відео-, аудіо- та текстового контенту. Зверху від головної частини вікна розміщено головне меню, що має такі пункти: Джунглі, Глосарій та ін. Пункт меню «Джунглі» відкриває сторінку з назвами жанрів та видів матеріалу. Кожна назва є гіперпосиланням і відкриває сторінку відповідного розділу.

Надана можливість швидкого пошуку необхідного матеріалу, який відрізняється жанровою різноманітністю і включає новини, тексти гумористичного характеру, оповідання, музику (окремо представлено рок), фільми, аудіокнижки, лекції, радіопередачі, ток-шоу та ін. Ознайомлення з пунктами меню дає можливість студентам скласти уявлення про повний обсяг

роботи у процесі опанування матеріалом. Для правильного підбору матеріалу зазначені рівні володіння мовою (базовий, середній, продвинутий тощо), для якого можна його використовувати. Це забезпечує дію принципу поступового наростання складності завдань [5].

Семантизація лексичних одиниць відбувається за рахунок контексту. Існує можливість використання перекладу. При наведенні курсору на незнайоме слово, з'являється переклад того рядка тексту, в якому зустрічається слово. Щоб отримати більш докладну інформацію щодо значення слова, можна клікнути на це слово і ознайомитися з переліком його значень в словниковій статті, яка з'являється на цій же сторінці. Фактично студент використовує онлайн словник, що значно заощаджує час. При необхідності можна копіювати текст у окремий файл.

Безсумнівною перевагою в роботі з текстовим матеріалом є наявність у більшості випадків аудіо тексту на тій же сторінці, де розташовано орфографічний відповідник. Мова дикторів є навчальним матеріалом для копіювання вимовляння звуків, інтонаційного контуру тексту, що звучить. Приймаючи до уваги специфіку англійської фонетики та орфографії важливим для вірного запам'ятовування є сприйняття студентом правильного вимовляння тих чи інших слів при першій презентації тексту.

Для закріплення лексичних одиниць необхідно внести їх в словник користувача. Це дає можливість виконувати тренувальні вправи, представлені на сайті, які дозволяють запам'ятати орфографічну оболонку слова (формування стійких орфографічних навичок), вживання його у контексті тощо. Таким чином можна накопичувати лексичний матеріал і постійно повертатися до нього при виконанні вправ.

Сайт <http://lingualeo.ru> надає можливість працювати за тематичними блоками, перелік яких знаходиться в «Глосарії». Список тем включає назву теми та кількість слів даного тематичного блоку. Теми є загальнозживаними («Сім'я», «Дім», «Хвороби», «Одяг та взуття» та ін.) та більш вузькими, спеціальними («Для туристичних гідів», «Бухгалтерія та податки», «Банківська

справа», «Юриспруденція», «Покер» тощо). Корисними для засвоєння є списки неправильних дієслів, найбільш вживаних іменників («Топ 100 іменників»), прикметників («Топ 100 прикметників»), прислівників («Топ 100 прислівників»), фразових дієслів («Топ 170 фразових дієслів»). Якщо користувач вносить слова для засвоєння в свій вокабуляр, їх кількість відображається на цій же сторінці. Кожний список містить англійські слова, їх транскрипцію, переклад та малюнок гучномовця, при натисканні на який ви можете почути правильне вимовляння слова.

Окрема сторінка сайту містить повний перелік слів, що ви засвоїли або засвоюєте в даний момент, який може бути представлений в алфавітному порядку або в залежності від часу включення слів в ваш словник.

Меню «Показати» включає наступні опції: «Всі слова», «Без перекладу», «На засвоєнні», «Ті, що засвоєні», «На тренуванні». Меню «Друк» демонструє персональний словник користувача, а саме слова, їх транскрипцію та переклад. При виділенні необхідного слова у списку з'являється більш детальна інформація стосовно цієї лексичної одиниці.

Студент може прослухати слово та прочитати його згідно транскрипції. За бажанням можна додати вашу асоціацію, яка може виникнути при вимовлянні слова. На сторінці представлено переклад слова та його вживання у мінімальному контексті (у даному випадку це одне речення). При необхідності є можливість отримати переклад речення з цим словом. Цю інформацію можна використовувати як для засвоєння слова, так і для його повторення.

З метою персоніфікації інформаційно-комунікативного середовища сайту до його структури включено програмний модуль «Журнал» для реєстрації дати та часу роботи з матеріалами сайту.

На сторінці «Журнал» викладач може бачити календар роботи студента над матеріалом сайту, який включає дати, час перебування на сервері, плановий та фактично засвоєний матеріал у вигляді графіку. Представлено також загальну кількість слів на засвоєнні і кількісні дані щодо слів, які було вжито за різними видами тренування (наприклад, «Слово – переклад», «Переклад –

слово», «Конструктор слів», «Словникові картки», «Кросворд» та ін.). Ці дані можуть бути корисними не тільки для контролю викладача над діяльністю студента, але також і для самоконтролю, так як наочно демонструють динаміку засвоєння лексичного матеріалу.

Для більшої привабливості сайту використовуються елементи анімації у вигляді маленького лева, якого треба «нагодувати» фрикадельками. Кількість фрикадельок дорівнює кількості балів, які заробляє студент при вивченні слів.

З метою оптимізації організації самостійної роботи на сторінці «Курси» студенту пропонують навчання тем блоками, в кожному з яких представлена серія уроків з даної теми. Уроки містять різноманітні завдання (тести множинного вибору, відповіді на питання з аудіо та відеоматеріалами та ін.), які дозволяють ефективно засвоїти тематичну лексику. При необхідності можна залишити відгук щодо вправ, що забезпечує зворотній зв'язок з авторами сайту.

На сторінці «Саванна» студенту пропонують запросити до співпраці друзів через такі соціальні сіті як «Facebook», «Вконтакті» та ін. Це додає елемент змагання у навчальному процесі. Сумісне навчання підтримує зацікавленість студентів.

Сайт постійно поповнюється новими матеріалами, що дозволяє вивчати не тільки класичні твори, але й роботи сучасних авторів сучасної тематики з включенням нової лексики.

Організація навчання лексиці на сайті має такі особливості: 1) урахування мовленнєвого рівня студента; 2) тематичний принцип згрупування лексичного матеріалу; 3) комплексне представлення лексичних одиниць, яке об'єднує візуальну та слухову презентацію слів; 4) вживання лексики у контексті; 5) можливість семантизації слів через переклад; 5) укладання власного словника і робота над новим і вже засвоєним вокабуляром; 6) можливість самоконтролю та контролю викладача над графіком роботи та об'ємом засвоєного матеріалу.

Таким чином, цей сайт дозволяє створити іншомовне середовище в його писемній та усній формах. Матеріали сайту, які є вдало підібраними та

різноманітними за жанрами, серії вправ, наявність аудіо- та відео підтримки створюють оптимальні умови для засвоєння англійської лексики.

Розглянуте вище дозволяє дійти висновку, що нові технології відкривають багато можливостей для формування іншомовної комунікативної компетенції. Існують Інтернет-ресурси з навчання лексики англійської мови, які пропонують засвоєння іншомовного вокабуляру з використанням перекладу. Інші є повністю іншомовними і спрямовані на більш продвинутого у мовному відношенні користувача. Безсумнівним є те, що широке застосування ІКТ в освітній практиці дозволяє надати навчальному процесу новизну, представити за короткий час значний за обсягом матеріал. Перевагою вживання Інтернет-ресурсів при навчанні вокабуляру іноземної мови є одночасне вживання візуальної та слухової опори, можливість семантизації лексичних одиниць як за допомогою перекладу, так і завдяки контексту, що сприяє кращому засвоєнню слів. Необхідне подальше проведення досліджень, спрямованих на створення оптимальних умов для формування іншомовної компетенції, в тому числі лексичної.

Література

1. **Дементієвська Н. П.** Використання Інтернет-ресурсів для навчального експерименту з курсу фізики середньої школи [Електронний ресурс] / Н. П. Дементієвська // Інформаційні технології і засоби навчання. – №3 (29). – 2012. – Режим доступу : <http://www.journal.iitta.gov.ua>.

2. **Вайлупова Л. П.** Види мотивації изучения інострального языка [Електронний ресурс] / Л. П. Вайлупова, О. В. Диордиященко. – Режим доступу : <http://intkonf.org/vaylupova-lp-diordiyaschenko-ov-vidyi-motivatsii-izucheniya-inostrannogo-yazyika/>.

3. **Козуб М. В.** Комп'ютерна лінгводидактика у викладанні іноземних мов / М. В. Козуб. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Pipo/2011_32-33/11kmvflt.pdf.

4. **Биков В. Ю.** Моделі організаційних систем відкритої освіти / В. Ю. Биков // Київ : Атіка, 2009. — 684 с.

5. **Дичківська І. М.** Інноваційні педагогічні технології / І. М. Дичківська. — К. : Академвидав, 2004. — 352 с.

6. **Жук Ю. О.** Проблеми формування інформаційного середовища навчального закладу [Електронний ресурс] / Ю. О. Жук, О. І. Вольневич // Інформаційні технології і засоби навчання. — Вип. 1. — 2006. — Режим доступу: <http://www.nbuiv.gov.ua/e-journals/ITZN/em1/emg.html>. — Загол. з екрану.

7. **Машбиц Е. И.** Психолого-педагогические проблемы компьютеризации обучения: (Педагогическая наука – реформе школы) / Е. И. Машбиц. — М. : Педагогика, 1988. — 192 с.

8. **Новые** педагогические и информационные технологии в системе образования: учеб. пособие для студентов пед. вузов и системы повышения квалификации педагог. кадров / Под ред. Е. С. Полат. — 2-е изд.; стер. — М. : Академия, 2005. — 272 с.

9. **Основи** нових інформаційних технологій навчання: Посібник для вчителів / Авт. кол.; За ред. Ю.І. Машбиця / Інститут психології ім. Г.С. Костюка АПН України. — К. : ІЗМН, 1997. — 264 с.

10. **Полат Е. С.** Современные педагогические и информационные технологии в системе образования / Е. С. Полат , М. Ю. Бухаркина — М.: «Академия», 2007. — 368 с.

11. **Співаковський О.В.** Теорія і практика використання інформаційних технологій у процесі підготовки студентів математичних спеціальностей. — Херсон : Айлант, 2003. — 229 с.

12. **Фрумин И. Д.** Современные тенденции в политике информатизации образования / И. Д. Фрумин, К. Б. Васильев // Вопросы образования. — №3. — 2005. — С. 70–83.

13. **Коваль М.** Електронне дистанційне і комбіноване навчання у Львівських вищих освітніх закладах [Текст] / М. Коваль, Б. Шуневич //

Педагогіка і психологія професійної освіти: Науково-методичний журнал. – 2006. – № 1. – С. 199–203.

14. **Боднар С. В.** Методика використання мовних і немовних засобів комунікацій в процесі навчання англійської мови дітей старшого дошкільного віку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 / С. В. Боднар. – О., 1996. – 24 с.

15. **Онкович Г. В.** Теоретичні основи використання засобів масової інформації у навчанні української мови студентів-нефілологів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра. пед. наук: спец. 13.00.02 / Г. В. Онкович. – К., 1995. – 45 с.

16. **Палій О. А.** Комплексне використання технічних засобів навчання для формування німецькомовної граматичної компетенції студентів (на базі англійської мови): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Палій Олександр Анатолійович. – К., 2002. – 223 с.

17. **Пиотровская К. Р.** Современная компьютерная лингводидактика / К. Р. Пиотровская // Научно-техническая информация. Серия 2. Информационные процессы и системы. – Москва, 1991. – № 4. – 33 с.

18. **Довгий І.** Мультимедійні засоби у вивченні мови як іноземної з допомогою Інтернет-технологій / І. Довгий // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – Вип. 3. – 2008. – С. 79–81.

19. **Меньшикова Ж. А.** Особистісно-орієнтована педагогічна взаємодія вчителя та учнів при комп'ютерному навчанні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. : 13.00.01 / Ж. А. Меньшикова. – Омск, 1996. – 24 с.

20. **McCarthy Michael.** English Vocabulary in Use / Michael McCarthy, Felicity O'Dell. – Cambridge University Press, 1996. – 296 pp.

21. **Nation I. S. P.** Learning Vocabulary in Another Language [Електронний ресурс] / I. S. P. Nation. – Cambridge University Press, 2001. – Режим доступу : <http://www.corpus4u.org/forum/upload/forum/2005110612351651.pdf>.

22. **Coxhead Academic Wordlist** [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://web.up.ac.za/default.asp?ipkCategoryID=6583>.

23. **Бершадский М. Е.** Дидактические и психологические основания образовательной технологии / М. Е. Бершадский, В. В. Гузеев. – М. : Центр «Педагогический поиск», 2003. – 95 с.

Каринус О.

Lexical competence is one of the immediate constituents of foreign language communicative competence. Studying foreign language vocabulary is effective due to the modern information technologies usage. It is possible to incorporate information from the Internet which includes audio, video, textual material of various genres, a lot of exercises intended at vocabulary study, thematic blocks of general and special vocabulary which is constantly updating. This information may be used both for classroom lessons and self study work.

Key words: informative and communicative technologies, lexical competence, lexical unit semantization.

Відомості про автора

Каринус Олена Леонідівна – кандидат історичних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики та етнології Донбаської національної академії будівництва і архітектури. Основні наукові інтереси – методика викладання іноземних мов, лінгвокультурологія, історія України, зокрема історія грецьких громад.

Стаття надійшла до редакції 30.08.2012 р.
Прийнято до друку 28.09.2012 р.